Censorvejledning

Til brug ved afsluttende prøve på audiologi- og neurofysiologiteknikeruddannelsen

Udarbejdet af

Fagligt udvalg for Audiologi- og Neurofysiologiteknikeruddannelsen

November 2026

Censorvejledning

Fagligt udvalg for Audiologi- og Neurofysiologiteknikeruddannelsen (FAN) har det overordnede ansvar for indhold og kvalitet i uddannelsen til audiologi- og neurofysiologiteknikeruddannelsen. Herunder også retningslinjer for afsluttende prøve. FAN har udarbejdet denne vejledning til støtte for censorers opgavevaretagelse ved afsluttende prøve.

Vejledningen indeholder de vigtigste præciseringer og beskrivelser fra officielle dokumenter til hjælp for censoropgaven. Bagerst i vejledningen henvises til de officielle retningslinjer i deres helhed.

Censors opgave er at medvirke til at sikre, at prøven gennemføres efter gældende regler, og at eleverne får en retfærdig og ensartet behandling og en pålidelig bedømmelse, mens eksaminator er den, der leder eksaminationen.

Censor skal fra skolen have udleveret opgaver og retningslinjer for eksamen mindst 10 arbejdsdage forud for eksamen for at censor kan nå at sætte sig ind i materialet og evt. fremkomme med indsigelser.

Ved afsluttende eksamen for audiologi- og neurofysiologiteknikeruddannelsen medvirker altid 2 censorer. Censorerne afgiver efter eksamen i fællesskab en skriftlig udtalelse om opgavernes kvalitet og egnethed, som afleveres til skolen og det lokale uddannelsesudvalg.

Blanket til brug herfor findes på FAN's hjemmeside.

Udpegning og indstilling af censorer

FAN udpeger censorer efter indstilling fra det lokale uddannelsesudvalg. Censorerne skal udpeges efter flg. kriterier:

- Der skal være to censorer til hver elev
- Den ene censor skal være udpeget blandt ansættende myndigheder og den anden skal være udpeget blandt færdiguddannede teknikere
- Censorerne skal være uddannelsesansvarlige i deres daglige arbejde eller på anden vis have tæt berøring med uddannelsen
- Censorerne må ikke have fast undervisningsarbejde ved skolen
- Censorerne må ikke være inhabile i forhold til den enkelte elev (se Undervisningsministeriets retningslinjer vedr. inhabilitet)

Censor honoreres for opgaven. Se regler bagerst i vejledningen.

Overordnede rammer for svendeprøven

Nedenstående skema giver et hurtigt overblik over de love, bekendtgørelser, regler og vejledninger, som sætter rammerne for svendeprøven. Censor skal primært forholde sig til de med * markerede dokumenter.

Regler	UVM	Skole	FAN
Lov om erhvervsuddannelse	X		
Bekg. om erhvervsuddannelse	X		
Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser	X		
* Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse	X		
* Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til audiologi- og neurofysiologitekniker	X		X
Uddannelsesordning for erhvervsuddannelsen til audiologi- og neurofysiologitekniker			X
Lokal undervisningsplan, herunder bedømmelsesplan		X	
* Skolevejledning for afholdelse af svendeprøve		X	
* Censorvejledning			X
* Censor ved faglige prøver i erhvervsuddannelserne, UVM håndbogserie nr. 5 – 2008	X		

Af "Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til audiologi- og neurofysiologitekniker" nr. 198 af 28/01/2026 fremgår flg. om afsluttende prøve:

§ 6 *Uddannelsens afsluttende prøve udgør en svendeprøve. Prøven afholdes af skolen i samråd med det faglige udvalg, som en del af den sidste skoleperiode. Prøven tilrettelægges som fastsat i uddannelsesordningen om erhvervsuddannelsen til audiologi- og neurofysiologitekniker.*

Stk. 2. Det er en forudsætning for at deltage i den afsluttende prøve, at eleven har bestået alle uddannelsesspecifikke fag i hovedforløbet.

Stk. 3. For at der kan udstedes skolebevis, skal eleven have bestået alle fag i hovedforløbet.

Stk. 4. Ved uddannelsens afslutning udsteder det faglige udvalg et uddannelsesbevis til eleven som dokumentation for, at eleven har opnået kompetence inden for uddannelsen. På uddannelsesbeviset anføres karakteren for den afsluttende prøve.

I " Uddannelsesordning for erhvervsuddannelsen til audiologi- og neurofysiologitekniker pr. 1. august 2026" fremgår flg. om afsluttende prøve:

Uddannelsens afsluttende prøve afholdes i den sidste skoleperiode, og udgør en svendeprøve. Prøven afholdes af skolen i samråd med det faglige udvalg. Prøven består af en teoretisk opgave med udgangspunkt i en patientcase, der fremlægges ved en mundtlig eksamination. Prøven skal afdække elevens opnåede kompetencer inden for uddannelsen. Prøven bedømmes efter 7-trinsskalaen. Det er en forudsætning for prøvedeltagelse, at eleven har bestået alle uddannelsesspecifikke fag.

Den teoretiske patientcase er målrettet elevens speciale. Opgaven tildeles ved lodtrækning ved forberedelsens start. Elevens har en forberedelsestid på 60 minutter. Eleven skal løse opgaven individuelt. Alle hjælpemidler fra undervisningen må medbringes til forberedelsen. Den mundtlige eksamination har en varighed på 30 minutter, inkl. 10 minutter til fremlæggelse og 5 minutter til votering. Eleven må medbringe opgaven og egne noter fra forberedelsen til eksaminationen.

Prøven bedømmes af eksaminator og to censorer udpeget af det faglige udvalg for uddannelsen. Censorerne er ud over ved voteringen til stede under hele prøven. Eleven har bestået svendeprøven, hvis der er opnået en karakter på mindst 02.
Prøvens grundelementer er følgende:

1) Mål og krav for prøven er, at eleven skal kunne vise at centrale kompetencemål for uddannelsen er nået ved at belyse en case ud fra flere faglige tilgange:

    a) På specialet audiologi tages udgangspunkt i en patientcase, der omfatter centrale kompetencemål i specialet særligt med fokus på audiometri, høreapparat og patologi. Casen indeholder en anamnese samt et audiogram.

    b) På specialet neurofysiologi tages udgangspunkt i en patientcase, der omfatter centrale kompetencemål i specialet med særligt fokus på tolkning af EEG, EP, eller ENG undersøgelser. Casen indeholder en anamnese med undersøgelsesresultater samt supplerende spørgsmål om andre områder i specialet.

2) Eksaminationsgrundlaget er den udtrukne patientcase.

3) Bedømmelsesgrundlaget er elevens mundtlige præstation ved prøven.

4) Bedømmelseskriterierne danner baggrund for en helhedsvurdering af målopfyldelsen. Skolen kan fastlægge nærmere bedømmelseskriterier inden for følgende rammer:

a) For specialet audiologi: Elevens evne til at
   i) give et diagnoseoplæg og uddybe diagnosen ud fra den udtrukne patientcase,
   ii) begrunde differentialdiagnoser,
   iii) færdiggøre audiogrammet, samt opstille forslag til yderligere relevante undersøgelser ud fra casen,
   iv) redegøre for anatomi og fysiologi relevant for patientcasen,
   v) kunne redegøre for maskering samt argumentere for andre relevante undersøgelser ud fra casen og
   vi) uddybe behandlingsmuligheder ud fra casen.

b) For specialet neurofysiologi: Elevens evne til at
   i) give et diagnoseoplæg og uddybe diagnosen ud fra den udtrukne patienscase,
   ii) begrunde differentialdiagnoser,
   iii) redegøre for fund i patientcasen og argumentere for yderligere relevante undersøgelser,
   iv) redegøre for anatomi og fysiologi som er relevant for patientcasen og
   v) redegøre for tekniske problemstillinger med udgangspunkt i patientcasen.

For at der kan udstedes skolebevis, skal eleven have bestået alle fag på hovedforløbet.

Ved uddannelsens afslutning udsteder det faglige udvalg for uddannelsen et uddannelsesbevis til eleven som dokumentation for, at eleven har opnået kompetence inden for uddannelsen. På uddannelsesbeviset anføres karakteren for afsluttende prøve.

Svendeprøveopgaven:

Opgaverne stilles af skolen efter samråd med FAN.

Det er skolens ansvar at sikre, at eleven opfylder kriterierne for at kunne gå til prøve.

FAN's retningslinjer for indhold i prøven:

Afsluttende opgave består af en mundtlig prøve.

Prøven skal give mulighed for at teste elevens opfyldelse af centrale kompetencemål for uddannelsen.

Prøven skal tage udgangspunkt i en case beskrivelse omhandlende en eller flere af jobområdets typiske opgaver.

Prøven skal indeholde en række spørgsmål, som giver eleven mulighed for at belyse casen ud fra flere faglige tilgange.

Prøven skal indeholde mulighed for at eleven belyser et valgfrit emne i relation til opgaven.

Eksamensspørgsmålene skal indeholde en faglig progression i sværhedsgrad, som gør det muligt at vurdere elevens præstationer iht. karakterskalaens 7 trin.

FAN's retningslinjer vedr. procedure omkring prøven:

Skolen udarbejder eksamensopgaver til alle elever plus to ekstra

Eleven gives 1 times forberedelse med alle skriftlige og trykte hjælpemidler. Eksaminationen varer ½ time inkl.. votering

Præstationen vurderes iht. 7-trins skalaen

Prøven gennemføres af eksaminator fra skolen og 2 censorer

De to censorer udpeges af FAN således, at der tilstræbes en a- og b-side repræsentant til hver eksamination.

Censors rolle

Bedømmelsen foretages af eksaminator (faglærer) og censor (udpeget af Fagligt Udvalg), jf. Uddannelsesbekendtgørelsen, § 6.3.

Af BEK nr. 41 af 16/01/2014 Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser, § 24" fremgår flg. om krav til censors kompetencer

En censor skal have

1) indgående og aktuelt kendskab til uddannelseselementets forudsætninger, mål og metoder,

2) specifik kompetence inden for et eller flere faglige delområder, som indgår i uddannelsen, og

3) aktuel viden om uddannelsens anvendelsesmuligheder, herunder kendskab til aftagernes situation og behov.

Stk. 2. Inden en prøves afholdelse informerer institutionen censor om de gældende regler for uddannelsen, herunder denne bekendtgørelse, samt forsyner censor med andet materiale, der har betydning for censorernes virksomhed.

Af samme bekendtgørelse § 25 fremgår flg. om censorhabilitet

Censorerne må ikke være ansat på den institution, hvor de skal virke som censorer.

Stk. 2. Ved fordeling af censorarbejdet skal det sikres, medmindre særlige forhold gør sig gældende, at der

1) inddrages censorer fra flere uddannelsesinstitutioner og censorer fra det relevante arbejdsmarked (aftagercensorer) ved tilrettelæggelse af censuren inden for en given uddannelse,

2) jævnligt inddrages nye censorer ved fordeling af censorarbejdet,

3) ikke forekommer individuel gensidig censur inden for en periode på 2 år og

4) ikke forekommer individuel gentagen censur inden for en periode på 2 år ud over én eksamenstermin, ét semester eller ét halvår.

Stk. 3. Censorernes virke er omfattet af forvaltningsloven, herunder reglerne om inhabilitet og tavshedspligt.

Af samme bekendtgørelse § 27 fremgår flg. om censor og eksaminator

Censor skal

1) påse, at prøverne er i overensstemmelse med de mål og øvrige krav, som er fastsat i bekendtgørelser eller i henhold til bekendtgørelser,

2) medvirke til og påse, at prøverne gennemføres i overensstemmelse med de gældende regler, og

3) medvirke til og påse, at eksaminanderne får en ensartet og retfærdig behandling, og at deres præstationer får en pålidelig bedømmelse, der er i overensstemmelse med reglerne om karaktergivning og øvrige regler for uddannelsen.

Stk. 2. Censor kan stille uddybende spørgsmål til eksaminanden.

Stk. 3. Censor og eksaminator skal gøre notater om præstationen og karakterfastsættelsen til personligt brug ved udarbejdelse af en udtalelse i en eventuel klagesag. Notaterne skal opbevares i 1 år.

Af samme bekendtgørelse § 28 fremgår flg. om censorernes mulighed for indberetning af ikke opfyldte forhold ved svendeprøven

Konstaterer censor, at de forhold, der er omtalt i § 27, stk. 1, ikke er opfyldt, eller får censor formodning om væsentlige problemer eller mangler i institutionens varetagelse af en uddannelse, afgiver censor indberetning herom til institutionen og sender samtidig en kopi af indberetningen til Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen.

Stk. 2. Institutionen videresender indberetningen til styrelsen med sine bemærkninger.

Denne bestemmelse træder i kraft ved særlige grove tilfælde. For at forebygge situationen og løbende kvalitetssikre forholdene omkring afsluttende prøver har FAN bestemt, at censorerne ved afslutning af den samlede eksamination skal afgive en fælles udtalelse til skolen og det lokale uddannelsesudvalg om opgavernes kvalitet og egnethed til bedømmelse.

Blanket til denne opgave udleveres.

Af samme bekendtgørelse § 6 fremgår flg. om sygeeksamen

En eksaminand, der har været forhindret i at gennemføre en prøve på grund af dokumenteret sygdom eller af anden uforudseelig grund, skal have mulighed for at aflægge prøven snarest muligt. Er det en prøve, der er placeret i uddannelsens sidste eksamenstermin, skal eksaminanden have mulighed for at aflægge prøven i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf. For eksamen som svendeprøve eller en del af en svendeprøve tilrettelægges prøven efter samråd med det faglige udvalg.

Karaktergivning og bevis

Af "BEK nr. 41 af 16/01/2014 Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser" kapitel 7 fremgår flg. om karaktergivning

§ 30. Grundlaget for bedømmelsen er eksaminandens individuelle præstation, herunder individuelle dele af et gruppefremstillet produkt, medmindre andet er bestemt af Undervisningsministeriet

Stk. 2. Bedømmelsen sker efter reglerne i bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse.

Af "BEK nr 262 af 20/03/2007 Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse", fremgår flg. om fastsættelse af karakteren

§14. Hvor en censor eller eksaminator medvirker, fastsætter denne karakteren. Hvor der ved bedømmelsen medvirker både en censor og en eksaminator, fastsættes karakteren efter drøftelse mellem dem.

Stk. 2. Hvis censor og eksaminator ikke er enige om en fælles bedømmelse, giver de hver en karakter. Karakteren for prøven er gennemsnittet af disse karakterer afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen. Hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer, er den endelige karakter nærmeste højere karakter, hvis censor har givet den højeste karakter, og ellers den nærmeste lavere karakter.

§ 15 Hvis der medvirker flere censorer eller flere eksaminatorer ved bedømmelsen, har de under ét henholdsvis censor- og eksaminatorkompetencen efter § 14, stk. 1. Inden for hver gruppe, henholdsvis censorgruppen og eksaminatorgruppen, fastsættes bedømmelsen i tilfælde af uenighed som gennemsnittet af de enkelte bedømmelser afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen. Der rundes op, hvis gennemsnittet ligger midt i mellem to karakterer.

Ved svendeprøven anvendes 7-trinsskalaen

ECTS	***7-trins skala***	***Betegnelse***	***Beskrivelse***
A	*12*	*Den fremragende præstation*	*Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler.*
B	*10*	*Den fortrinlige præstation*	*Karakteren 10 gives for den fortrinlige præstation, der demonstrerer omfattende opfyldelse af fagets mål, med nogle mindre væsentlige mangler.*
C	*7*	*Den gode præstation*	*Karakteren 7 gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler.*

D	*4*	*Den jævne præstation*	*Karakteren 4 gives for den jævne præstation, der demonstrerer en mindre grad af opfyldelse af fagets mål, med adskillige væsentlige mangler.*
E	*02*	*Den tilstrækkelige præstation*	*Karakteren 02 gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.*
F+	*00*	*Den utilstrækkelige præstation*	*Karakteren 00 gives for den utilstrækkelige præstation, der ikke demonstrerer en acceptabel grad af opfyldelse af fagets mål.*
F	*-3*	*Den ringe præstation*	*Karakteren -3 gives for den helt uacceptable præstation.*

Af Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til hospitalsteknisk assistent fremgår følgende om beviser:

§ 6, stk. 5 For at der kan udstedes skolebevis, skal eleven have bestået alle fag på hovedforløbet.

Stk. 6. Ved uddannelsens afslutning udsteder det faglige udvalg for uddannelsen et uddannelsesbevis til eleven som dokumentation for, at eleven har opnået kompetence inden for uddannelsen. På uddannelsesbeviset anføres karakteren for afsluttende prøve.

Af "BEK nr. 41 af 16/01/2014 Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser" fremgår flg. om Ikke bestået svendeprøve.

§ 5. Beståede prøver kan ikke tages om. Indgår der flere delprøver i en prøve, kan delprøver, hvor der ikke er opnået bestået karakter, ikke tages om, når den samlede prøve er bestået, medmindre andet er bestemt i bekendtgørelsen for uddannelsen eller den lokale undervisningsplan.

Stk. 3. Eksaminanden kan deltage i samme prøve 2 gange. Institutionen kan tillade deltagelse i 1 prøvegang mere, hvis det er begrundet i usædvanlige forhold. Ved prøver omfattet af § 11 træffer institutionen afgørelse efter samråd med det faglige udvalg.

Hvis en elev skal til ny prøve, skal der udpeges en ny censor.

Yderligere oplysninger om censoropgaven

- Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser
- Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse

- Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til audiologi- og neurofysiologitekniker
- Uddannelsesordning for hospitalsteknisk assistentuddannelsen (skriv Audiologi- og neurofysiologitekniker i søgefeltet)
- Censor ved faglige prøver i erhvervsuddannelserne, - god praksis ved bedømmelse – råd til censorer ved prøver. Undervisningsministeriets hånd bogserie nr. 5, 2008
- Undervisningsministeriets notat om inhabilitetsregler ved karaktergivning af 10/10/2009
- Skolevejledningen for opbygning af og rammer for svendeprøven udleveres af skolen
- Se øvrigt om censorer på audiologi og neurofysiologitekniker på hjemmesiden

Honorar for censorarbejdet

Censorarbejdet honoreres med udgangspunkt i Cirkulære om censorvederlag af 17. jan. 2001 og reguleres i henhold hertil.

Der gælder således flg. regler for udbetaling af honorar

- Forberedelsestid er inkluderet i timesatsen
- Mindstesatsen er 2 timer
- Der ydes feriegodtgørelse på 12,5% af censorvederlaget.
- Timelønnen svarer til timelønnen for censorer ved videregående uddannelse (sats A) og udgør i 2026 kr. kr. 527,62 pr. time (reguleres årligt). Der udbetales samme honorar til alle censorer uanset uddannelsesbaggrund.
- Der ydes ikke honorar for forbrugt transporttid.
- Der ydes befordringsgodtgørelse efter statens regler for godtgørelse ved tjenesterejser
- Til brug for afregning af censorvederlag har Fagligt Udvalg udarbejdet et afregningsskema, som skal udfyldes med oplysninger om cpr. nr. og adresse og indsendes til Fagligt Udvalg sammen med dokumentation for evt. rejseudgifter.